

Καλημέρα και χρόνια πολλά σε όλους σας.

25^η Μαρτίου 1821 και διακόσια χρόνια μετά πάλι 25^η Μαρτίου 1821.

Και επί τους αιώνες των αιώνων, η κάθε 25^η Μαρτίου κάθε έτους θα είναι του 1821. Και γιατί αυτό; Γιατί εκείνη την ημέρα σταμάτησε ο ελληνικός χρόνος για όλους όσους πράγματι πιστεύουν στην Ελευθερία, την Κοινωνική Δικαιοσύνη και στην Εθνική Ανεξαρτησία της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Είναι πράγματι πολύ λίγες οι μεγάλες στιγμές, που η ιστορία δίνει την ευκαιρία στους λαούς να αποτινάξουν τον ζυγό, να πάρουν την μοίρα τους στα χέρια τους, να ορίσουν την τύχη τους και να φτιάξουν το μέλλον τους, σύμφωνα με τα θέλω τους, τα πιστεύω τους και τα συμφέροντά τους.

Ο αγώνας για Εθνική Ανεξαρτησία φίλες και φίλοι, δεν είχε την μορφή ενός ποταμιού που ξαφνικά ανέβλησε με διαύγεια και δύναμη από τις πηγές. Αλλά είχε την μορφή ενός ρυακιού το οποίο έγινε ένα καθαρό και κρυστάλλινο νερό στην πορεία του χρόνου, που με πάρα πολύ κόπο απαλλάχτηκε από τα θολά και ακάθαρτα νερά. Έχει ιδιαίτερη σημασία αυτό. Πρέπει ... Είναι αλήθεια ανάγκη να γνωρίζουμε την ιστορία μας.

Να γνωρίζουμε το Αρχαιοελληνικό μας πλέους της άπλετης Δημοκρατίας, του Πνεύματος του Πολιτισμού, των Τεχνών που έγινε η βάση του Παγκόσμιου Πολιτισμού. Αλλά να γνωρίζουμε και τις έριδες μεταξύ μας, τους φατρισμούς που σε όλους τους λαούς και σε όλες τις ιστορικές στιγμές, παντού και πάντοτε - και θα συμβαίνει πάντα αυτό - να δημιουργούν προβλήματα και πάθη και θα πιασγουρίζουν την προόδο και την ευμάρια των λαών γιατί πάντα τα προσωπικά και τα κοινωνικά συμφέροντα θα είναι αντικρουόμενα.

Αλλά όμως να γνωρίζουμε, να εμπνευόμαστε και να παραδειγματιζόμαστε από την ομοψυχία και την σύμπνοια, από την γενναιότητα και τον ηρωισμό που έδειξαν οι πρόγονοί μας - οι ραγιάδες πρόγονοί μας - και σ'εκείνες τις ιστορικές στιγμές έδωσαν αυτόν τον αγώνα για την Εθνική Ανεξαρτησία και Κοινωνική Δικαιοσύνη.

Πράγματι η 25^η Μαρτίου είναι σημαιολογικά αλλά και ουσιαστικά η αρχή της Επανάστασης. Είναι η ημέρα εκείνη που δήλωνε και ανέδειξε την φλόγα που είχαν στη ψυχή οι ραγιάδες πρόγονοί μας και την εμπειριστατωμένη άποψη ότι έπρεπε να γίνει ένας αγώνας για την Εθνική Ανεξαρτησία. Και αυτή την άποψη την είχαν όλοι. Πλούσιοι και φτωχοί, ο λαός, οι καπεταναίοι. Όλοι.

Ήταν δε και το πιο σοβαρό απ' όλα. Ήταν η πρώτη επαναστατική πράξη στην ανθρώπινη ιστορία που έγινε στο όνομα του λαού, από το λαό για Ελευθερία και Εθνική Ανεξαρτησία από τον Τούρκο κατακτητή δυνάστη, αλλά και για Ελευθερία και Κοινωνική Δικαιοσύνη από τους Κοτζαμπάσηδες, συνεργούς των Τούρκων που από όπου αποχωρούσαν οι Τούρκοι, αντιποιούνταν τα δικαιώματα και γινόντουσαν Έλληνες πασάδες στην θέση των Τούρκων.

Τα Ορλαφικά του 1770, η περιπέτεια - ο αγώνας του Κατσώνη, η μορφή η θρυλική του Ρήγα Φερραίου, που με την Χάρτα του συγκίνησε και ένωσε όλους τους Έλληνες, αλλά και όχι μόνο. Και όλους τους Βαλκάνιους, όλους τους βαλκανικούς λαούς και όχι μόνο, αλλά και Τούρκους πασάδες οι οποίοι έβλεπαν την γερασμένη και σάπια Οθωμανική Αυτοκρατορία και ζητούσαν κάτι να πάει μπροστά, όπως ήταν ο πανίσχυρος πασάς του Βιδινίου, ο Πασβανόγλου, ο οποίος ήταν προσωπικός φίλος του Ρήγα Φερραίου και το πλήρωσε αυτό.

Με την θυσία του λοιπόν ο Ρήγας Φερραίος πέρασε στο πάνθεον των ηρώων. Συγκλόνισε όμως και αφύπνισε την Ευρωπαϊκή Διανόηση και αναπτύχτηκε κολοσσιαίο Φιλελληνικό Κίνημα. Ένα κίνημα που έμελλε να δράσει σαν καταλύτης για την Ελληνική Επανάσταση. Οι συνθήκες της εποχής εκείνης, αυτό που ξεκίνησαν να κάνουν οι ραγιαδες πρόγονοί μας ήταν αδιανόητο και για την Ευρώπη, αλλά και για την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Παρότι είχε αναπτυχθεί αυτό το τεράστιο Φιλελληνικό Κίνημα, ένα κίνημα που είχε δημιουργήσει λέσχες στην Αγγλία, λέσχες στην Γαλλία, υπέρ των αγωνιζομένων Ελλήνων. Κορυφαίους δε διανοητές και καθηγητές Πανεπιστημίων στην Γερμανία, τον Γκρούμαν, τον Φος, τον Πίλτς και δεν θυμάμαι ... πολλοί, πάρα πολλοί.

Ένα μεγάλο Φιλελληνικό Κίνημα τους οποίους ο Μέττερνιχ – είναι χαρακτηριστικό αυτό της ανθελληνικότητας αυτού του ανθρώπου – διέταξε την Πρωσική Αυλή να διατάξει τα γερμανικά Βασίλεια να τον συλλάβουν. Αλλά δεν πήγε κανένας να το κάνει γιατί ήδη είχε διαμορφωθεί στους ευρωπαϊκούς λαούς η εύνοια υπέρ του αγώνα των εξεγερμένων Ελλήνων.

Κορυφαία δε προσωπικότητα του φιλελληνισμού ήταν ο Βύρωνας, ο οποίος πέθανε στην πολιορκία του Μεσολογγίου πριν την έξοδο. Σηματοδότησε, έδωσε το στίγμα του Διεθνικισμού του Ελληνικού Αγώνα. Και το πιο σοβαρό από όλα, έδωσε το στίγμα του αλτρουισμού στους κατατρεγμένους, στους αδύναμους, στους όπου γης σκλαβωμένους. Τα συμφέροντα λοιπόν της εποχής εκείνης από την μια μεριά την γερασμένη πλην όμως πανίσχυρη Οθωμανική Αυτοκρατορία, από την άλλη πλευρά η εξίσου πανίσχυρη Ιερή Συμμαχία με προεξάρχοντα τον Μέττερνιχ - ανθέλληνα – δεν άφηναν κανένα περιθώριο για αυτονομία. Όπου η βία, οι ωμότητες, τα βασανιστήρια, οι σφαγές και οι καταναγκασμοί των Οθωμανών παρέα με τους Κοτζαμπάσηδες από την μια μεριά και από την άλλη πλευρά ο απόηχος για να τον πούμε έτσι, της Γαλλικής Επανάστασης, ο Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός και μια Παιδεία που την εποχή εκείνη δημιουργούνταν μέσα σε σπάργανα, που σηματοδοτούσε και έλεγε ότι ήταν αναγκαιότητα το Ελληνικό Έθνος να αποκτήσει Αυτόνομη Ανεξαρτησία, Πολιτική οντότητα.

Ήταν αυτό που δημιούργησε τις πολιτικές και ιδεολογικές εκείνες συνθήκες για την ίδρυση της μυστικής οργάνωσης, της Φιλικής Εταιρείας το 1814 από τρεις εμπόρους της Οδησού. Έλληνες εμπόρους της Οδησού που έμελλε να προετοιμάσουν την Επανάσταση. Μια Επανάσταση φίλες και φίλοι, που την 1^η Οκτωβρίου του 1820 η Φιλική Εταιρεία συνήλθε στο νεκροταφείο του Ισμαηλίου. Το Ισμαήλι ήταν μια πόλη στα σύνορα Ουκρανίας και Μολδαβίας σε έναν παραπόταμο του Δούναβη κοντά στις εκβολές.

Εκεί λοιπόν συνήλθε η Συνέλευση της Φιλικής Εταιρείας, με αρχηγό τον Αλέξανδρο Υψηλάντη. Μια ευγενική μορφή του αγώνα, Πρίγκιπα, Ταγματάρχη του Ρωσικού Στρατού, που τα πέταξε όλα, καριέρες, πλούτη και κατέστρεψε και την οικογένειά του για τον αγώνα αυτόν. Εκεί λοιπόν συνήλθε η Φιλική Εταιρεία γιατί υπήρχαν δυο απόψεις. Ως προς το πρώτο συμφώνησαν όλοι, ότι είχε έρθει ο χρόνος να γίνει η επανάσταση. Όμως υπήρχε και η άποψη πολλών μελών της Φιλικής Εταιρείας ότι έπρεπε να αρχίσει η επανάσταση από τα βόρεια, από Ουγγαροβλαχία και Μολδαβία γιατί πίστευαν στη βοήθεια του στρατού της ρωσικής Αυτοκρατορίας. Γελάστηκαν.

Ο Υψηλάντης δεν το πίστευε αυτό. Και από την άλλη πλευρά ήταν η άποψη του Παπαφλέσσα. Του Αρχιμανδίτη Δικαίου που τον είπαν και τρελοπαππά, που κάθε άλλο παρά τρελοπαππός ήταν. Ήτανε από τις πιο ευγενικές μορφές του αγώνα που δεν συνεργάστηκε ποτέ με Τούρκο. Όχι μόνο αυτό, αλλά θυσιάστηκε υπέρ του Αγώνα. Ίσως μοναδική μορφή στην ανθρώπινη ιστορία. Είπε λοιπόν ο Παπαφλέσσας ότι η επανάσταση κύριοι πρέπει να ξεκινήσει από τον Μωριά γιατί η Μάνη ήταν αυτόνομη, τα νησιά Ύδρα και Σπέτσες είχαν απέραντο πλούτο και η Βόρεια Πελοπόννησος είχε ισχυρούς Πρόκριτους. Το Αίγιο – τη Βοστίτσα – και τα Καλάβρυτα. Επικράτησε η άποψη του Παπαφλέσσα. Έφυγε λοιπόν ο Παπαφλέσσας για να προετοιμάσει την επανάσταση και ο Υψηλάντης από το βορρά με στρατό. Μέσω της Τεργέστης γιατί δεν μπορούσε να περάσει από τα Βαλκάνια κάτω.

Μετά από λίγες μέρες όμως η ραδιουργία, η παρομοιώδης ραδιουργία των Φαναριωτών έπεισε τον Υψηλάντη ότι ο Παπαφλέσσας δεν έκανε καλά τα πράγματα.

Και ξεκίνησε λοιπόν ο φουκαράς ο Υψηλάντης από εκεί πάνω. Και έδωσε τις μάχες στο Σουλέ, στο μοναστήρι του Σέκου και στο Δραγατσάνι όπου κατασφάγησαν οι Ιερολοχίτες. Θυσιάστηκαν λοιπόν σοβαρές και μεγάλες μορφές του αγώνα.

Ο Ολύμπιος, ο Φαρμάκης και ο ίδιος ο Υψηλάντης μετά την καταστροφή που πήγε να περάσει στην Αυστρία για να γλιτώσει, τον συνέλαβαν οι αυστριακοί, τον πέταξαν σε ένα μπουντρούμι για οκτώ χρόνια και το 1828 τον άφησαν. Ένα χρόνο μετά την επανάσταση πέθανε. Δεν πρόλαβε να χαρεί.

Ο Παπαφλέσσας λοιπόν κατέβηκε κάτω να οργανώσει την Επανάσταση και έγινε η θρυλική Συνέλευση της Βοστίτσας. Μια Συνέλευση που κράτησε τρεις μέρες.

Μαζεύτηκαν οι περισσότεροι Πρόκριτοι, προεστοί από τον Μωριά και οι παππάδες φοβισμένοι. Πραγματικά φοβισμένοι ιερωμένοι, οι Πρόκριτοι του Αιγίου, των Καλαβρύτων, ο Λόντος, ο Ζαίμης και οι λοιποί.

Η Συνέλευση αυτή είχε παλλινοδίες. Ο Παπαφλέσσας παρορμητικός τους έλεγε: « 25^η Μαρτίου είναι η τελευταία ημερομηνία, πρέπει να κάνουμε την επανάσταση».

Οι Πρόκριτοι και οι ιερωμένοι είχαν τα προβλήματά τους πραγματικά την εποχή εκείνη και βλέποντας τι γινόταν και βόρεια έλεγαν «δεν μπορούμε να θυσιάσουμε τον λαό, αλλά ούτε και τα προνόμιά μας». Τέλος πάντων, έληξε η τριήμερη Συνέλευση και δεν τόλμησε κανείς να βάλει χέρι στον Παπαφλέσσα γιατί όσο ικανός ήταν με το Σταυρό ήταν και με το

γιαταγάρι. Έφυγε ο Παπαφλέσσας. Η απόφαση πάρθηκε. Η ιστορική απόφαση.
Η Επανάσταση θα γίνει.

Η πρώτη αψιμαχία δόθηκε από τον Νικόλαο Σουλιώτη στην Ακράτα από πάνω.
Η πρώτη αψιμαχία της επανάστασης. Σε συνεννόηση με τον Παπαφλέσσα γιατί αργούσαν οι
Πρόκριτοι και πίεσε τα πράγματα. Την επόμενη μέρα από μια ομάδα δέκα ανδρών γίναν
τριακόσια παλικάρια στο άγημά του.

Στις 20 Μαρτίου η πρώτη απελευθερωμένη πόλη ήταν το Αίγιο. Αναίμακτα.
Ο Μελετόπουλος ήρθε σε συνεννόηση με τις εβδομήντα οικογένειες των Τούρκων και
φυγαδεύτηκαν στη Ρούμελη.

Στις 21 Μαρτίου είναι και η πρώτη μάχη της Ελληνικής Επανάστασης στα Καλάβρυτα. Η
πολιορκία των Τούρκων των Καλαβρύτων έληξε μετά από πέντε ημέρες υπέρ των
εξεργεθέντων.

Στις 31 Μαρτίου μπαίνει ο Κολοκοτρώνης με τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη, Απελευθερωτής
στην Καλαμάτα.

Έτσι ξεκίνησε ο Ελληνικός Αγώνας, ένας Αγώνας χωρίς γυρισμό και όπως είπε
χαρακτηριστικά και ο Κολοκοτρώνης «ο Θεός έβαλε την υπογραφή του και δεν την παίρνει
πίσω». Ένας Αγώνας, ένας άπελπις Αγώνας, ηρωισμού και θυσίας που ανέδειξε μορφές
μοναδικές. Κολοκοτρώνη, Παπαφλέσσα, Νικηταρά, Καραϊσκάκη και πλήθος άλλους.
Αλλά και ένας Αγώνας ανυπέβλητου μεγαλείου. Γιατί οι ραγιάδες πρόγονοί μας
περιφρόνησαν και λαιδόρισαν τον Τούρκο μεγάλο κατακτητή αλλά και τον θάνατο.
Δεν φοβήθηκαν τίποτα. Γιατί οι έντιμοι, οι ανιδιοτελείς και οι ειλικρινείς φτύνουν
κατάμουτρα μόνο τον κατακτητή και τον θάνατο. Έτσι έκαναν οι πρόγονοί μας και
ανέδειξαν λευκές στιγμές το Σούλι, το Πούγκι, σφαγή της Χίου, στα Ψαρά που δεν είχε
ιστορικό προηγούμενο.

Μετά από επτά χρόνια Αγώνα και σφαγών, ετούτος ο λαός απόκαμε. Και εδώ είναι αυτό
που λέμε, που είπαμε πριν οι μεγάλες στιγμές της ιστορίας. Αλλά η στιγμή είναι χρόνος
φίλες και φίλοι, δεν έχει νόημα γιατί δεν έχει περιεχόμενο. Και το περιεχόμενο το δίνουν οι
άνθρωποι. Και για να γίνει μεγάλη στιγμή πρέπει το περιεχόμενο να είναι μεγάλο. Και το
μεγάλο περιεχόμενο το δίνουν μεγάλοι άνθρωποι. Γιατί ο λόγος είναι άνεμος. Είναι άνεμος
ψυχής. Και ο μεγάλος άνθρωπος πρέπει να έχει θύελλα στη ψυχή του και φλόγα. Και αυτός
ήταν μόνο ένας, που είπε... που ήταν η ψυχή της ψυχής μας, η ψυχή της Επανάστασης και
είναι η ψυχή του Ελληνικού Έθνους. Ήταν ο Γέρος του Μωριά, ο Κολοκοτρώνης, που είπε
αυτό που δεν είχαν τολμήσει ανθρώπινα χείλη να πουν ποτέ: «Φωτιά και τσεκούρι στους
προσκυνημένους. Φωτιά και τσεκούρι στους προσκυνημένους». Που σήμαινε ότι ή θα
υπάρξει Ελεύθερο και Ανεξάρτητο Ελληνικό Κράτος ή δεν θα υπάρχουν Έλληνες.

Αυτό συγκλόνησε συθέμελα τις Αυτοκρατορίες. Ανέτρεψε τα πάντα της εποχής εκείνης και
ανάγκασε την Αγγλία, την Γαλλία και την Ρωσία να κάνουν την Ιουλιανή Σύμβαση.
Υπέρ της αυτονομίας των Ελλήνων. Και από την σύμβαση εκείνη απόρροιά της ήταν η

Ναυμαχία στο Ναυαρίνο και η καταστροφή του τουρκικού Αιγυπτιακού στόλου, που έβαλε πλέον και επίσημα την υπογραφή του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.

Κυρίες και κύριοι, το νόημα της 25^{ης} Μαρτίου θα είναι για πάντα επίκαιρο.

Και θα είναι επίκαιρο για έναν λόγο. Αυτή η πανέμορφη γυναίκα που λέγεται Ιστορία δεν γερνάει ποτέ. Δεν γερνάει ποτέ και κάνει κύκλους. Και αυτό είναι το πιο φοβερό.

Πρέπει λοιπόν τέτοια μέρα πάντα, να στήνουμε με τον προσήκοντα σεβασμό στη θυσία εκείνων, με την πρέπουσα σοβαρότητα της περίπτωσης, να ανατρέχουμε στην ιστορία μας, να μελετάμε το παρελθόν μας, να γινόμαστε σοφότεροι, για να μπορέσουμε να χαράξουμε ένα καλύτερο μέλλον για μας και τα παιδιά μας.

Και όπως έκαναν και εκείνοι τότε, έτσι και εμείς έχουμε μέγιστη ηθική υποχρέωση να κάνουμε. Να κάνει ο καθένας μας και όλοι μαζί την όποια υπέρβαση απαιτείται σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο για να μπορέσουμε να φανούμε αντάξιοι των Ένδοξων Προγόνων μας.

ΑΙΩΝΙΑ ΤΟΥΣ Η ΜΝΗΜΗ.